

Vreemde ballen in de baan.

U kent dat wel, u heeft een fantastische afslag, maar ziet niet goed waar uw bal terecht kwam. U loopt erheen en ontwaart steeds mee witte ballen. Dichterbij gekomen blijken het geen ballen maar paddenstoelen te zijn. Meestal een Bovist.

Herfst is de paddenstoelentijd bij uitstek, maar na enkele malse zomerbuien kun je in augustus en september ook al fraaie soorten zien. Paddenstoelen komen we verspreid over heel Tespelduyn tegen. Het aantal soorten is beperkt, omdat veel paddenstoelen in symbiose leven met vaak wat oudere bomen. Toch hebben we leuke exemplaren gevonden, waarvan we er hier een aantal laten zien.

Wij doen als KNNV Duin en Bollestreek een natuurinventarisatie voor Tespelduyn in het kader van de GEO certificering (Zie vorige nieuwsbrieven) en schrijven elke maand een stukje in de nieuwsbrief.

PADDENSTOELEN

Een paddenstoel is het bovengronds vruchtlichaam van een schimmel. Paddenstoelen vormen echter maar een klein deel van de schimmel. Het grootste deel bevindt zich namelijk onder de grond in de vorm van schimmeldraden (hyfen). Paddenstoelen verspreiden zich door middel van sporen die, wanneer ze op een geschikte plaats terecht komen, kiemen en een wirwar van schimmeldraden vormen, de zwamvlok genoemd. De plaats waar sporen ontkiemen is heel divers, zoals op stengels van planten, bladeren, zaden, levende en dode bomen en mest. Voor de meeste paddenstoelen is het nodig dat twee zwamvlokken met elkaar samensmelten om een vruchtbare zwamvlok te verkrijgen die paddenstoelen produceert, een soort schimmelsex eigenlijk. De zwamvlok is dus essentieel voor de paddenstoel. Als je de bodem te veel verstoort, kun je je paddenstoelen kwijtraken. Sommige paddenstoelen als zwavelkopjes, inktzwammen, oesterzwammen en elfenbankjes voeden zich met afstervend hout. Sommige zijn zelfs gebonden aan een speciale boomsoort, zoals de Berkenzwam of de Biefstukzwam, die speciaal van eikenbomen houdt. Wil je de paddenstoel herkennen, dan helpt het dus als je de naam van de boom weet.

Er zijn verschillende soorten paddenstoelen. We bespreken er zes.

Een paddenstoel bestaat vaak uit een hoed met steel. De onderzijde van de hoed kan verschillen. Hij bestaat ofwel uit plaatjes: *Plaatjeszwammen*. Ofwel uit buisjes: *Buisjeszwammen*.

Er zijn ook paddenstoelen zonder hoed. Zoals bijvoorbeeld de *Buikzwammen*. Ze vormen sporen in de 'buik' van de paddenstoel. Als de sporen verspreid moeten worden barst de zwam open.

En paddenstoelen zonder steel, zoals de *Korstzwammen* en *Trilzwammen*.

Slijmzwammen werden van oudsher tot de paddenstoelen gerekend. Door het huidige DNA onderzoek blijkt dat niet helemaal te kloppen, maar is er nog steeds discussie hoe ze dan wel te plaatsen.

Tenslotte groeien sommige paddenstoelen in kringen, de zogenaamde *Heksenkringen*.

Op Tespelduyn vind je van alle soorten mooie voorbeelden.

PLAATJESZWAMMEN

In het ruige gras vinden we regelmatig het Plooirokje (2-3 cm). Klein en teer.

Bij de houtresten onder de bomen langs parkhole 2 vinden we de Bleke franjehoed (2-6 cm) .

Het Terppad Noord (evenwijdig aan het fietspad Tespellaan) is vrij vochtig en daar kom je soms een aantal Tranende franjehoeden (2-10cm) tegen, waarbij je aan de onderkant de tranen kunt zien.

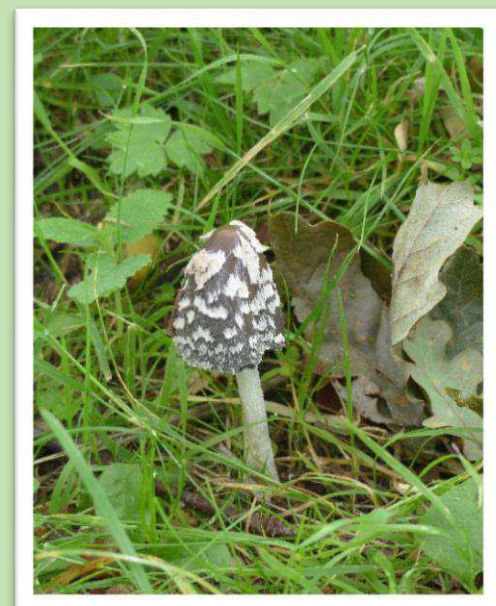
Maar zelfs bij het restaurant zijn paddenstoelen te vinden, zoals het gewoon zwavelkopje (2-7 cm), die vorig jaar bij de regenpijp van de ingang een mooi plekje had gevonden. Het lijkt wel een aantrekkelijk hapje.

Langs hole 7 vonden we vorig jaar in de rand langs het struweel een Stinkparasol (2-5 cm).

De Knolparasolzwam is een flinke jongen met een hoed van ongeveer 15 cm, die familie is van de Grotere parasolzwam, die je vaak in de duinen tegenkomt.

Een bijzondere vondst was de Spechtinktzwam, die vrij zeldzaam is en in de streek nauwelijks wordt gevonden. Het is ook een rode lijstsoort. We hopen dat hij dit jaar weer tevoorschijn komt. Wees op uw hoede bij het pad van hole 6 naar hole 7.

En tenslotte in de bermheuvel langs de parkeerplaats is ook nu weer een mooie groep Geschubde inktzwammen te zien tussen de bloeiende Kardinaalsmutsen.

BUISJESZWAMMEN

Onder de naaldbomen van het trainingscentrum vonden we de Koeienboleet.

In het bos bij hole 6 staan veel Eiken. Daar is de Biefstukzwam te vinden. Daar waar de Eiken beschadigd zijn, zie je hem verschijnen.

BUIKZWAMMEN

Een zwam die niet aan een paddenstoel doet denken, omdat hij geen hoed heeft, is de Gekraagde aardster, die bij rijpheid de sporen uit het tuitje laat ontsnappen.

KORSTZWAMMEN

Korstzwammen hebben geen steel en zijn vaak te vinden op doodhout. De korstzwam lijkt als het ware vastgeplakt op het hout. Veel korstzwammen krullen om en vormen dan waaiers, dakjes of hoedjes. Wij vonden onder andere in het bos langs hole 7 de paarse korstzwam. En onderaan de terp de Gele korstzwam.

TRILZWAMMEN

Trilzwammen vormen enigszins doorschijnende flappen of klonten en voelen gelei- of rubberachtig aan. Bij droogte verhardten zij meestal en worden donkerder van kleur, bij dagenlang regenachtig weer zwellen ze en worden weer zachter en doorschijnend.

We vonden 2 soorten: Het Viltig judasoor en het Gewone judasoor tussen het Dooiermos.

SLIJMZWAMMEN

Heksenboter zit op dood hout en is een slijmzwam. Het bestaat uit een geel plasmodium dat zich kan verplaatsen en daarbij een vaak glanzend kruispoor achterlaat. Ze zeggen dus ook wel dat de heksen met boter hebben gemorst.

HEKSENKRINGEN

Van het parkeerterrein verwacht je geen grote natuurwaarden, maar dat valt best mee. De open betontegels laten ruimte voor leuke vondsten. Er zijn zeker tien heksenkringen van verschillende paddenstoelen. We zien hier de Weidekringzwam en de donker wordende stuifzwam.

De foto's zijn gemaakt door Co Mesman, Adrie van Dam en Sarah Humphrey.

DE VOLGENDE NIEUWSBRIEF

In de volgende nieuwsbrief zullen we weer aandacht besteden aan de vogels.

OOK IETS GEZIEN?

Hebt u ook iets leuks of bijzonders op Tespelduyn gezien en wilt u dit met ons delen dan zien we graag uw bericht en eventuele foto tegemoet. U kunt dit toesturen naar info@tespelduyn.nl

Maud van der Veen